در سنی نیستیم که سیاسی بازی کنیم

داریوش ارجمند، درآیین پاسداشت و تکریم هنرمندان پیشکسوت متولد اسفند: در سنی نیستیم که بخواهیم سیاسی‌بازی یا خودنمایی کنیم. برای ما ذات خدمت بدون چشم‌داشت مطرح است. من که فکر می‌کنم در دهه آخر عمرم هستم و اگر بتوانم کاری بکنم ارزشمند است.

درخواست از رئیس جمهور

مسعود اطیابی، کارگردان فیلم «هتل»: به‌عنوان یک کارگردان، درخواستی از ریاست‌جمهوری و به تعبیری از دولت دارم. بالاخره ما باید مرجعی برای رسیدگی به اعتراضات در زمینه ممیزی آثارمان داشته باشیم. وجود چنین مرجعی بسیار مهم است./ ایرنا

دفاع مقدس

ملاقلی پور باعث شد کارگردان شوم

گفت‌وگو با «هادی حجازی‌فر» درباره همکاری با زنده‌یاد رسول ملاقلی‌پور

گفت‌وگو
فهیمه پناه‌آذر
روزنامه‌نگار

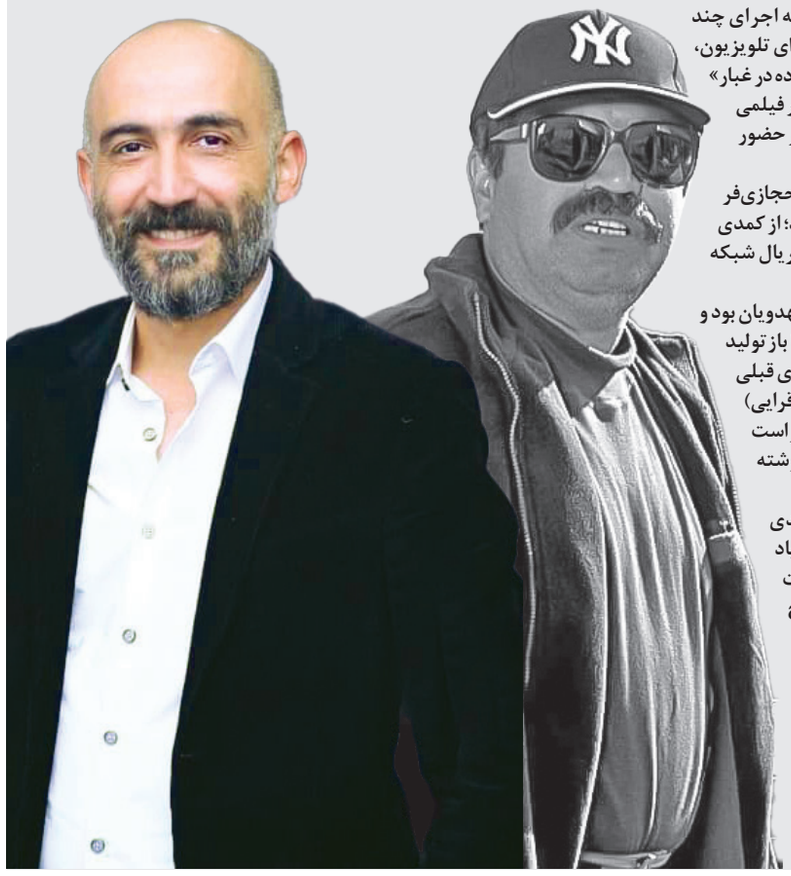

دانش آموخته تئاتر، باسابقه اجرای چند نمایش و کارگردانی سریالی برای تلویزیون، به‌عنوان چهره‌ای تازه با «ایستاده در غبار» (محمدحسین مهدویان) به شهرت رسید. بازی در نقش احمد متوسلیان در فیلمی جنگی که برای مستندنمایی سراغ شیوه‌ای متفاوت رفته بود، مقدمه‌ای بر حضور مداوم هادی حجازی‌فر در سینمای ایران شد.

ایفای نقش برون‌گرای کمال در «ماجرای نیمروز» (محمدحسین مهدویان) حجازی‌فر را به شهرت رساند و بعد از آن، او در فیلم‌ها و سریال‌های مختلفی بازی کرد؛ از کمدی تا عاشقانه و درام اجتماعی و از فیلم سینمایی تا مجموعه تلویزیونی و سریال شبکه نمایش خانگی.

پرکاری محصول مستقیم شهرت به‌دست آمده از حضور در فیلم‌های مهدویان بود و حجازی‌فر گاهی پرسونای شکل گرفته در «ماجرای نیمروز» را در فیلم‌ها باز تولید می‌کرد و در مواردی هم نقش‌هایی را بازی می‌کرد که ارتباطی با پرسونای قبلی نداشت. بهترین حضور این سال‌هایش را می‌شود در «بی‌همه‌چیز» (محسن قرایی) مشاهده کرد که جلوه و درخشش او بیشتر از همه بازیگران این فیلم پربازیگر است و البته «آتابای» (نیکی کریمی) که در آن علاوه بر بازی، فیلمنامه را هم نوشته است. «موقعیت مهدی» فصل تازه‌ای را در کارنامه حجازی‌فر رقم زد.

کارگردانی و بازی در «موقعیت مهدی» به‌عنوان فیلمی درباره شهیدمهدی باکری، حکم گام نهادن در حیطه‌ای را داشت که خواه‌ناخواه خیلی‌ها را به یاد فیلم‌های مهدویان می‌انداخت. حجازی‌فر همانطور که در مقام بازیگر توانست از زیر سایه متوسلیان «ایستاده در غبار» و کمال «ماجرای نیمروز» خارج شود، به‌عنوان کارگردان هم موفق شد یکی از دشوارترین فیلم‌های سینمای دفاع‌مقدس را به ثمر بنشاند و جایگاه خود را به‌عنوان یکی از فیلمسازان این عرصه، تثبیت کند. آنچه پیش رو دارید بخشی از گفت‌وگویی بلند با حجازی فر است که در شماره جدید کتاب مجله همشهری بیست و چهار منتشر شده است. در سالروز درگذشت رسول ملاقلی پور، کارگردان برجسته سینمای دفاع مقدس، خواندن حرف های حجازی فر درباره تجربه همکاری اش با او خالی از لطف نیست.

معارفه شما با مخاطبان سینمای ایران با فیلم «ایستاده در غبار» اتفاق افتاد؛ یعنی با یک فیلم دفاع‌مقدسی ورودی جدی به سینما داشتید. البته سال‌ها پیش از «ایستاده در غبار»، در «مزرعه پدری» هم نقشی ایفا کرده بودید. تجربه کار با زنده‌یاد رسول ملاقلی‌پور چگونه بود؟

سال ۸۲ هنوز دانشجو بودم که در «مزرعه پدری» بازی کردم. ماجرا این بود که یکی از دوستانم می‌خواست برای بازی در «مزرعه پدری» تست بدهد، من هم می‌خواستم به خانه عمویم بروم که اتفاقی در مسیر دفتر آقای ملاقلی‌پور بود. همراهش رفتم و آنجا به من گفتند بفرمایید تست بدهید، ماجرا را گفتم، ولی آقای ملاقلی‌پور که برای تست دادن بفرما زده بود، گفت: حالا بیا تست بده و تصویر ازت بگیریم. رفتیم و درنهایت قسمت شد در فیلم «مزرعه پدری» بازی کنم؛ نقش شهید زریباف که با وجود کوتاه بودنش مهم بود. وارد «مزرعه پدری» شدم که فیلم بسیار دشواری هم بود؛ فیلم سختی بود و ملاقلی‌پور هم سختگیر و با دقت همه‌چیز را تحت کنترل داشت. خدا رحمتش کند خیلی سختگیر بود. نه‌فقط با من که تازه‌کار بودم که به هنرپیشه‌های حرفه‌ای وقدیمی هم سخت می‌گرفت. سر صحنه بداخلاق بود و از هیچ‌چیز نمی‌گذشت. یک دعوای اساسی هم با من کرد؛ البته همان روز وقتی کارمان تمام شد من را به محل سکونتم در کوی دانشگاه رساند. چیزی که سر صحنه «مزرعه پدری» برایم جالب بود، حضور ملاقلی‌پور به‌عنوان کارگردان بود؛ یک حاکم بلامنازع که بر همه‌چیز تسلط داشت. بعد از بازی در این فیلم و دیدن کارگردانی ملاقلی‌پور، پیش خودم گفتم کاری که در سینما به آن علاقه‌مندم کارگردانی است. دیدم با روحیه‌ام سازگار نیست که بروم سر صحنه و یک نفر با تحکم از من بخواهد چگونه بازی کنم. مرحوم ملاقلی‌پور هم سر صحنه داد می‌زد و بداخلاق بود؛ گرچه قلب مهربانی داشت. به‌هرحال دیدم کاری که سر صحنه سینما برایم جالب است تصمیم‌گیری است؛ نه اینکه تحت نظارت و هدایت یک نفر دیگر بازی کنم.

و همین موضوع باعث شد که فیلم بعدی‌تان را با تأخیری ۱۲ساله بازی کنید؟

بعد از «مزرعه پدری» چند پیشنهاد برای بازی داشتم که نزدیک بود یکی از این پیشنهادها را هم قبول کنم. بهزاد بهزادپور بازی در «خداحافظ رفیق» را پیشنهاد داد. تا پای امضای قرارداد رفتم. به لحاظ مالی برایم خوب بود و آقای بهزادپور هم به من لطف داشتند، ولی درنهایت پشیمان شدم و ترجیح دادم انصراف بدهم.

> چیزی که سر صحنه «مزرعه پدری» برایم جالب بود، حضور ملاقلی‌پور به‌عنوان کارگردان بود؛ یک حاکم بلامنازع که بر همه‌چیز تسلط داشت. بعد از بازی در این فیلم و دیدن کارگردانی ملاقلی‌پور، پیش خودم گفتم کاری که در سینما به آن علاقه‌مندم کارگردانی است. دیدم با روحیه‌ام سازگار نیست که بروم سر صحنه و یک نفر با تحکم از من بخواهد چگونه بازی کنم. مرحوم ملاقلی‌پور هم سر صحنه داد می‌زد و بداخلاق بود؛ گرچه قلب مهربانی داشت. به‌هرحال دیدم کاری که سر صحنه سینما برایم جالب است تصمیم‌گیری است؛ نه اینکه تحت نظارت و هدایت یک نفر دیگر بازی کنم.

اهل رفتن به دفاتر سینمایی برای گرفتن نقش نبودید؛ کاری که خیلی از بازیگران جوان انجام می‌دهند.

هیچ ایرادی برای این کار نمی‌دیدم. خیلی از دوستان و رفقا هم این کار را انجام می‌دادند، ولی در روحیه من نبود که از این دفتر به آن دفتر بروم. غرورم اجازه نمی‌داد که بروم بگویم به من نقش بدهید. با این‌همه چند پیشنهاد برای بازی در فیلم‌ها داشتم، ولی درنهایت نتوانستم برای پذیرششان با خودم کنار بیایم. حسم این بود که ماندن در تئاتر بهتر از بازیگری سینماست.

یعنی تئاتر برایتان اولویت داشت؟

شیوه حضور برایم مهم بود. تئاتر برایم صحنه‌ای را فراهم می‌کرد تا کاری که به آن علاقه دارم را انجام دهم. احساس می‌کردم در سینما، چنین امکانی برای من به‌عنوان بازیگر وجود ندارد. اولویت دادن تئاتر به سینما تعبیر دقیقی نیست؛ چون سینما را بسیار دوست داشتم. اصلا به عشق سینما وارد دانشگاه شدم. همان موقع در خوی کار تئاتر می‌کردم و حتی قبل از آن، به سینما علاقه داشتم.

خیلی درباره فیلم‌ها با دوستانم صحبت می‌کردم و کلا همیشه سینما برایم خیلی جدی بود، ولی آن سال‌ها بستری که دلخواهم بود را فراهم نمی‌دیدم. نقش‌هایی که پیشنهاد می‌شد مجابم نمی‌کرد و بعد از «مزرعه پدری» هم که کارگردانی سینما مسئله‌ام شده بود، می‌دانستم که چقدر رسیدن به این موقعیت دشوار است و چقدر باید تلاش کنم تا این اتفاق بیفتد.

> **فکر می‌کنم نفر هفدهم یا هجدهمی بودم که برای نقش حاج‌احمد تست دادم. همه‌چیز آماده شده و فقط مانده بود بازیگر نقش حاج‌احمد. قرار بود فیلم تا یک هفته دیگر کلید بخورد و من هم البته تمایلی نداشتم که تست بدهم. پیشنهاد بازی را ابراهیم امینی داد که از قبل با هم آشنایی داشتیم. فکر می‌کردم شباهت ظاهری به احمد متوسلیان ندارم و تماشاگر من را به‌عنوان حاج احمد باور نخواهد کرد. تقریبا به‌زور رفتم تست دادم و گریم که شدم مهدویان گفت خودش است و شدم حاج احمد متوسلیان در «ایستاده در غبار»**

ایستاده در غبار؛ پاداش ۱۲سال صبر

سال ۹۴ اگر من بازیگر حرفه‌ای سینما بودم و کلی فیلم جنگی و غیرجنگی در کارنامه‌ام داشتم، شک نکنید که مهدویان سراغم نمی‌آمد. «ایستاده در غبار» محصول سال‌ها صبوری و پرهیز از دیده شدن به هر قیمت در سینما بود؛ سال‌هایی که به تئاتر گذشت و با تمام سختی‌هایش خیلی هم خوب بود. اگر بعد از «مزرعه پدری» سر فیلم «خداحافظ رفیق» می‌رفتم و بعد از آن هم به بازیگری سینما ادامه می‌دادم کلا اتفاق‌های دیگری برایم می‌افتاد، مسیر زندگی‌ام عوض می‌شد و «ایستاده در غبار» هم سر راهم قرار نمی‌گرفت.

یاد

درگذشت جمشید عندلیبی

جمشید عندلیبی، نوازنده پیشگام عرصه نی‌نوازی پانزدهم اسفندماه براثر ایست قلبی دار فانی را وداع گفت. مرحوم جمشید عندلیبی ازجمله نوازندگان شناخته شده عرصه نی‌نوازی بود که نواختن ساز نی را ابتدا بدون استاد فرا گرفت و سپس با حضور در دانشگاه تهران و آشنایی با حسین عمومی به ادامه فراگیری تکنیک‌های این ساز پرداخت. وی ردیف موسیقی ایرانی را نزد هنرمندانی چون نصرالله ناصح‌پور، نورعلی برومند و محمدرضا لطفی فرا گرفت و سال ۱۳۶۰ بود که برای تکمیل تکنیک‌های پیشرفته نوازندگی نی نزد حسن کسایی در اصفهان رفت. این هنرمند فقید موسیقی ایرانی در طول زندگی خود علاوه بر تولید چندین اثر موسیقایی در پروژه‌هایی چون «بیداد»، «نوا»، «دستان»، «دود عود»، «آسمان عشق»، «یاد ایام»، «رسوای دل»، «پیام نسیم»، «دل مجنون»، «سرو چمان» همکاری داشته است. وی علاوه بر نوازندگی در کار آهنگسازی نیز فعال بود و آلبوم‌های «میهمان تو»، «پاییز نیزار» و «مونس جان» ازجمله فعالیت‌های او در زمینه آهنگسازی است. عندلیبی همچنین قطعات ابوالحسن صبا را بانی و به‌صورت ردیف آموزشی تنظیم کرده و نواخته است. این در حالی است که تک‌نوازی نی پروژه ماندگار «نی‌نوا» اثر حسین علیزاده هم به‌عهده مرحوم عندلیبی بوده که بسیاری از مخاطبان موسیقی این هنرمند را با چنین اثر معتبری می‌شناسند. موسیقی نی‌نوا ازجمله ملودی‌های معتبر و ارزشمند تاریخ موسیقی ایران زمین است که به واسطه حضور هنرمندانی چون حسین علیزاده، با خلاقیت و استادی منحصر به فرد و جمشید عندلیبی با تک‌نوازی سحرانگیزی که انجام داده و همچنین جمعی دیگر از نوازندگان شاخص موسیقی کشورمان توانست جایگاه رفیعی میان مخاطبان پیدا کند.

سینمای جهان

شروع خوب «تل‌ماسه»

قسمت جدید فیلم علمی تخیلی «تل‌ماسه» در نخستین روز اکران، ۳۲میلیون دلار در آمریکا فروخت و احتمالا فروش بیش از ۷۵میلیون دلاری را در اکران افتتاحیه خود رقم خواهد زد. به گزارش ایسنا، دنباله فیلم تل‌ماسه ساخته «دنیس ویلنوو» با حضور تیموتی شالامی و زندایا در نقش‌های اصلی در روز افتتاحیه ۳۲.۱میلیون دلار در گیشه آمریکای شمالی شامل فروش ۱۲میلیون دلاری در پیش‌نمایش به ثبت رساند و پیش‌بینی می‌شود این فیلم با حداقل ۷۲ تا ۷۵ میلیون دلار در ۳ روز اول بفروشد که تقریبا ۲برابر فیلم اول (۴۰ میلیون دلار) خواهد بود.

انیمیشن

بازگشت گارفیلد

فیلم «گارفیلد» با تمرکز بر گربه نارنجی انیمیشنی که عاشق لازانیاست، راهی سینماها می‌شود. تیزر این فیلم روز دوشنبه منتشر شد. در این تیزر داستان نحوه ورود گارفیلد (با صداپیشگی کریس پرت) به زندگی جان (با صدای نیکلاس هولت) را به اشتراک گذاشت. در آخرین تیزر پیش از نمایش فیلم ملاقات غیرمنتظره گارفیلد با پدر بیولوژیکی خود، ویک (با صدای ساموئل ال. جکسون) تصویر شده است. زندگی گارفیلد در خانه با جان و اودی «بسیار تقریبا عالی» می‌گذرد، تا اینکه او توسط یک سگ عظیم ربوده و به جایی فرستاده می‌شود که ویک در آنجاست.

ویک از گارفیلد و اودی کمک می‌گیرد و برایش اصلا اهمیتی ندارد که از زمانی که گارفیلد یک بچه گربه بود، در زندگی پسرش حضور نداشت. گارفیلد به پدرش می‌گوید: سال‌هاست تو را ندیده‌ام و وقتی هم می‌بینم، داری از دست یک گربه دیوانه فرار می‌کنی. او در نهایت موافقت می‌کند به ویک کمک کند و ماجراهایی را پشت سر می‌گذارد که شبیه آن چیزی نیست که گربه عاشق لازانیا تاکنون تجربه کرده بود. او از قطارهای در حال حرکت می‌پرد، در حال سقوط از یک ارتفاع زیاد است، اما روی یک تکه گنده پنیر چدار فرود می‌آید و با شرورها مبارزه می‌کند. در این تیزر یک صدای غافلگیرکننده هم حضور دارد: اسنوپ داگ در نقش اسنوپ کت. هانا وادینگهام نیز صداپیشگی شخصیت شروری را بر عهده دارد که نخستین بار در آخرین تیزر دیده شده بود، اما هنوز جزئیاتی از این شخصیت ارائه نشده است. این فیلم توسط کلمبیا پیکچرز و آلکون انترتینمنت، به کارگردانی مارک دینال و برمبنای فیلمنامه پل کاپلان و مارک تورگوو ساخته شده است. «فیلم گارفیلد» ۲۴می ۲۰۲۴ (۴خرداد ۱۴۰۳) روی پرده سینماها می‌رود.

انیمیشن

ساخت ۵ انیمیشن درباره غزه

دست‌اندرکاران سینمای انیمیشن ایران در نشستی تخصصی اهمیت ساخت فیلم‌هایی برای حمایت از مردم مظلوم فلسطین و نشان دادن چهره واقعی و جنایتکار رژیم اشغالگر قدس را مورد توجه و تأکید قرار دادند. محمد حمیدی مقدم در این نشست گفت: ما ۲ اثر پویانمایی در حال تولید درباره غزه داریم. با توجه به تصمیمات این جلسه و اهمیت مسئله غزه از تولید ۳ پویانمایی دیگر در این حوزه حمایت خواهیم کرد.

وی ادامه داد: موجی که در جشنواره برلین به‌عنوان یکی از سیاسی‌ترین جشنواره‌های جهان علیه رژیم صهیونیستی شکل گرفت، ادامه خواهد یافت و همدلی با مردم غزه در فستیوال‌های آینده مثل زاگرب، انسی و هیروشیما استمرار خواهد داشت و همه ما آن را خواهیم دید.

حمیدی مقدم گفت: در مراکز هنری و نهادهای متولی فیلمسازی از این فضا باید استفاده کرد و در کنار توجه به مستندسازی و فیلم داستانی، در حوزه پویانمایی هم محتوا تولید کرد. ما در جشنواره هفدهم «سینماحقیقت» بخش ویژه غزه داشتیم و امسال صندوق حمایت مالی غزه را برای حمایت از فیلمسازان بین‌المللی علاقه‌مند به این حوزه راه‌اندازی کرده‌ایم. مدیرعامل مرکز گسترش افزود: با توجه به استقبالی که فیلمسازان خارجی از فراخوان صندوق حمایت مالی غزه داشتند، احتمالا هنرمندان فراوانی در لبنان و کشورهای همسو هستند که می‌خواهند درباره این موضوع انیمیشن تولید کنند، اما حمایت مالی ندارند. با مرکزیت کانون و جشنواره پویانمایی و همراهی مرکز گسترش، حوزه هنری و نهادهایی از این دست می‌توان به تولید آثاری با ارزش در این زمینه اندیشید.

رخداد

وضعیت منوچهر والی‌زاده پایدار است

همسر منوچهر والی‌زاده به تشریح وضعیت این دوبلور پیشکسوت که در بیمارستان بستری شده است، پرداخت. میترا کیانی، همسر منوچهر والی‌زاده، دوبلور پیشکسوت، در گفت‌وگو با ایرنا گفت: بعد از مراسم تشییع جنازه آقای پرویز ربیعی ایشان دچار سرماخوردگی شدند، اما این سرماخوردگی ادامه پیدا کرد و در نهایت ۳-۲ روز پیش دچار افت فشار خون و اکسیژن شدند.

بعد از مراجعه به پزشک، آنها تشخیص دادند که منوچهر والی‌زاده باید در بیمارستان بستری شود. به همین‌خاطر روز گذشته ۱۴اسفند در بیمارستان بستری شدند و منتظر جواب آزمایشات هستیم. وی افزود: پزشکان گفتند فعلا باید زیر دستگاه اکسیژن باشد تا بهبود پیدا کند همچنین گفتند باید ۳-۲ روز بستری باشد ولی نتیجه کلی بعد از آمدن جواب آزمایش‌ها مشخص می‌شود.

کیانی در پایان مطرح کرد: حال عمومی ایشان خوب است و توانایی صحبت دارند.

جشنواره

تمدید جشنواره پویانمایی

سیزدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران تا روز جمعه ۱۸اسفند ۱۴۰۲ تمدید شد. براساس اعلام دبیر سیزدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران، به‌دلیل استقبال بی‌سابقه دانشجویان، هنرستانی‌ها، هنرمندان و دست‌اندرکاران حوزه پویانمایی، فرصت بازدید از هشتمین بازار ملی پویانمایی و تماشای آثار هنرمندان حاضر در سیزدهمین جشنواره پویانمایی که ۱۳اسفند ۱۴۰۲ در مرکز آفرینش‌های فرهنگی و هنری کانون پرورش فکری آغاز به‌کار کرده بود، تا روز جمعه ۱۸اسفند ۱۴۰۲ تمدید شد.

بر این اساس، روز پنجشنبه ۱۷اسفند در سالن شهید بهنام محمدی به‌ترتیب بسته‌های «جشنواره جشنواره‌ها یک» ساعت ۸:۳۰، «جشنواره جشنواره‌ها۲» ساعت ۱۰:۳۰، «مسابقه دانشجویی بین‌الملل ۱» ساعت ۱۳، «مسابقه دانشجویی بین‌الملل ۲» ساعت ۱۵، «مسابقه ایران ۱» ساعت ۱۷، «مسابقه بین‌الملل ۲» ساعت ۱۹ و «مسابقه ایران ۲» ساعت ۲۱ و تعداد ۹۶فیلم کوتاه و بلند انیمیشن روی پرده می‌رود. در برنامه‌های دیگر سالن‌های جشنواره ازجمله غدیر، خلاق و سینماتئاتر کانون و همچنین کارگاه‌ها و نشست‌های جشنواره تغییری ایجاد نمی‌شود و مطابق برنامه قبلی خواهد بود. آیین پایانی سیزدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران روز جمعه ۱۸اسفند ۱۴۰۲ ساعت ۱۹ در سالن شهید بهنام محمدی، مرکز آفرینش‌های فرهنگی هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برگزار می‌شود.